

Mødet den 27. Novbr. 1913.

Fraværende: Harald Jensen.

1. (J. Nr. 19¹²—1913). Anvisning af den Kommunen tilkommende Erstatning, 586 Kr. 69 Øre, i Anledning af **Udfærdigelse af ekstraordinære Hjemstedsbeviser** i 1. Halvaar 1913—14.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 306—1913). Skrivelse fra Justitsministeriet, hvorefter det tillades **Brandvæsenets og Sygehusenes Automobiler** at anvende Signalthorn med 2 Toner.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 132—1913). Overenskomsten med 2. Generalkommando angaaende delvis Benyttelse af Fodfolkskasernen til **Underofficersskole** m. v.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 443—1913). Revideret **Fortegnelse over offentlige Biveje** i Aarhus Amtsrådskreds.

Til Efterretning.

5. (J. Nr. 3—1913). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** i Regnskabet for 1912—13 fra Kasse- og Regnskabsudvalget, Kirkegaardsbestyrelsen, Overtilsynet med Snekastningen, Observatoriets Bestyrelse, Markudvalget, Skattekontoret, Udvalget for Bygninger og Inventar, Brandkommis-

sionen, Sundhedskommissionen og Sygehusudvalget. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

6. (J. Nr. 3—1913). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** i Regnskabet for 1912—13 fra Skovudvalget, Politimesteren og Forskønnelsesudvalget.

Overgik til 2. Behandling.

7. (J. Nr. 10⁷—1913). **Valg af 5 Ligningsmænd** i Stedet for følgende, der ved Valget den 21. ds. blev valgte til Medlemmer af Ligningskommissionen: Typograf Chr. Hansen, Sagfører S. C. Holmark, Postbud M. Christensen, Konduktør H. C. Sørensen og Snedker M. Falk.

M i k a e l J o h a n s e n foreslog at vælge Købmand Jørgen Rasmussen, Herredsfuldmægtig N. Jepsen og Guldsmed Frans Hingelberg.

S i m o n s e n forstod ikke Hr. Mikael Johansens Forslag, for skulde Valget foretages i Overensstemmelse med det, vilde Kommissionens Sammensætning blive forfusket. Af de 5 afgaaede Ligningsmænd var de 4 udpeget af Socialdemokratiet, saa ved en Supplering maatte det være en Forudsætning, at det samme Parti besatte de 4 Pladser. Havde 4 af de afgaaede Ligningsmænd været valgte af Højre, kunde det aldrig have faldet Socialdemokraterne ind, at Suppleringen skulde ske efter Forholdstal. Desuden gjaldt Valget kun for Resten af den 3aarige Periode. Forhaabentlig vilde Højre indse det retfærdige i den af Taleren fremsatte Anskuelse, og Taleren skulde da senere bringe 4 Mænd i Forslag.

J a k o b J e n s e n hævdede, at Loven maatte forstaas saaledes, at naar nogen udgik af Byraad, Ligningskommission eller Hjælpekassebestyrelse, skulde de ny tiltrædende tilhøre samme Parti som

de udtrædende. Valget var foregaaet partimæssigt, og Suppleringsen maatte da foregaa paa samme Maade efter det Styrkeforhold, der var til Stede ved det oprindelige Valg. Højre vilde ogsaa staa sig ved at forstaa Loven saaledes, idet det vilde blive til Højres Fordel, naar der atter skulde foretages en Supplering. Skulde der vise sig anden Stemning, maatte Taleren tage Forbehold ved at forlange Sagen udsat og indanke for en anden Domstol. Foreløbig ønskede han at høre Formandens Mening om Sagen.

M i k a e l J o h a n s e n kunde give de Herrer Simonsen og Jakob Jensen Ret, hvis de afgaaede Ligningsmænd var valgt efter sidste Byraadsvalg men da dette ikke var Tilfældet, og da Valg af Medlemmer til Kommissioner og Udvalg ifølge Vedtægten skulde foretages efter Forholdstal, maatte der tilkomme Talerens Side at udpege de 3 Ligningsmænd. Iøvrigt havde Taleren intet imod at udsætte Sagen, hvis man ønskede den nærmere undersøgt.

P. J e n s e n var enig med Hr. Mikael Johansen i, at Højre kunde forlange Listevalg og som Følge deraf de 3 Medlemmer, og han mente, at Højre burde gøre dette trods velvillig Henstilling fra Hr. Jakob Jensen. I dette Tilfælde satte Taleren ikke Pris paa Hr. Jakob Jensens gode Raad. Naar Hr. Simonsen havde talt om at forfuske Kommissionen, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at Kommissionen kun vilde blive forfusket, hvis man valgte Fuskere ind i den, og man kunde ikke kalde de fra Højres Side foreslaaede 3 Mænd for Fuskere. At der kunde findes Fuskere i Ligningskommissionen, havde Taleren haft Eksempel paa, men herom skulde han ikke videre udtale sig.

S i m o n s e n fandt Stillingen ganske klar. Hidtil havde Højre efter Styrkeforholdet i det tidligere Byraad valgt 6 Ligningsmænd, Socialdemokratiet 7. Det der nu skulde ske, var en Supplering, der var foranlediget ved en ren Tilfældighed, nemlig at 4 af Socialdemokratiets Ligningsmænd og 1 af Højres var blevet valgte til Medlemmer af Kommissionen. Taleren gad vide, hvad man vilde have sagt, hvis 4 af Højres Ligningsmænd var blevet indvalgte i Kommissionen, og Socialdemokratiet saa forlangte at udpege 2 af de nye. Skulde Højre imidlertid fastholde sit Forlangende, vilde Taleren forbeholde sig Ret til at klage til Ministeriet. Hidtil havde det socialdemokratiske Flertal i Ligningskommissionen indrømmet Ligningsmændene Stemmeret, uagtet de efter Loven ikke havde dette, men hvis Højre nu skulde vælge de 3 Ligningsmænd og saaledes faa 8 ialt, maatte Taleren dog gøre opmærksom paa, at det laa i den valgte Kommissions Magt ikke at lade Ligningsmændene faa Stemmeret. En saadan Fremgangsmaade vilde man naturligvis ikke gribe til, naar man ikke fra anden Side misbrugte Magten, men paa den anden Side maatte det forhindres, at Højres reaktionære Ligningsregler blev gennemført. I Stedet for de 4 afgaaede Socialdemokrater foreslog Taleren at vælge Ingeniør Brønnum, Formand Jens Jensen, Købmand H. P. Laursen og Maskinarbejder N. A. Andreasen.

P. J e n s e n bemærkede, at Højre foreslog de af Hr. Mikael Johansen nævnte 3 Mænd, fordi Højre vidste, at der trængtes til dem i Ligningskommissionen. For de Skatteyderes Vedkommende, for hvem der kunde forlanges Lønningslister, behøvedes der ikke flere Sagkyndige, men derimod for dem, der førte Regnskab og drev

Forretning. Højre ønskede ikke flere af dem, der overfor Regnskaber kun kunde sige, at Papiret var taalmodigt. Det syntes derfor ret underligt, at høre Hr. Simonsen tale om, at Højre vilde misbruge Magten, naar det kun tilstræbte at tilføre Kommunen sagkyndige Folk, men Hr. Simonsens Udtalelser var vel ogsaa kun fremsatte for at kunne bruges i »Demokraten«. Højre ønskede ikke at gennemføre reaktionære Ligningsregler, men kun at Loven blev overholdt. Et tidligere Byraad var blevet gjort opmærksomt paa, at Loven ikke blev overholdt, og det var Byraadets Pligt at paase, at Lovene blev praktiseret efter deres Bestemmelse. Ansvar kom derfor til at hvile paa Byrådet, hvis der blev lignet paa anden Maade, end der burde. Højre var ikke reaktionær, men retfærdig, idet det ved Ligningen ønskede at dele Sol og Vind lige. Det skulde ikke være Klasse- eller Standsinteresser, der blev plejet i Ligningskommissionen. I den Retning kunde man da heller ikke bebrejde en eneste Højremand i Kommissionen noget, i hvert Fald ikke mens Taleren havde siddet i denne. Om der derimod kunde rettes nogen Bebrejdelse i saa Henseende mod den anden Side skulde Taleren ikke komme ind paa.

M i k a e l J o h a n s e n maatte protestere imod, at Højre skulde være reaktionær eller skulde ønske at misbruge Magten. Taleren troede, at Højre havde tilført Ligningskommissionen mange udmærkede Medlemmer. Taleren havde ikke tilsigtet nogen Forskydning i Ligningskommissionens Sammensætning, idet han ikke havde anset, at 4 af de afgaaede Ligningsmænd var Socialdemokrater, men da Byraadets Sammensætning var forandret ved sidste Byrådsvalg, og der nu skulde vælges 5 Ligningsmænd, maatte de 3 tilfalde Talerens

Side. Taleren kunde ikke frafalde Forslaget om, at vælge de af ham nævnte 3 Mænd, men han havde intet imod at drøfte Sagen engang endnu. De 3 foreslaaede var alle dygtige Mænd, som næppe nogen havde noget imod, og der trængtes sikkert til dygtige Folk.

- J a k o b J e n s e n kunde ikke forstaa, hvorledes Hr. P. Jensen uden at protestere i flere Aar kunde have været med til at ligne ulovligt, hvis dette virkelig var sket. Taleren mente da ogsaa, at der var blevet lignet fuldt lovligt, og det havde Byraadet ogsaa ment. Sagen havde iøvrigt ogsaa været indanket overfor Autoriteterne, uden at disse havde sagt noget dertil. Derimod vidste Taleren meget vel, at de Herrer P. Jensen og Overretsagfører Birch vilde have lignet efter en Skala, som væltede Byrden fra de rige over paa de fattige. Dette skulde aldrig blive glemt. Forøvrigt havde sidste Ligningsvalg givet et godt Svar til de Herrer, nemlig at Byens Befolkning ikke ønskede, at der blev lignet efter saadanne Regler. I denne Forbindelse talte Taleren ikke til hele Højre, men om de Højremænd, der var i fremskudte Stillinger, for det var dem, der ønskede de reaktionære Ligningsregler. Det foreliggende Spørgsmaal var, om der skulde stemmes efter det Styrkeforhold, der nu var til Stede i Byraadet, eller efter det Styrkeforhold, der fandtes i det Byraad, der havde valgt de Ligningsmænd, som nu var indvalgt i Kommissionen.

P. J e n s e n udtalte, at Hr. Jakob Jensen godt vidste, at der var blevet lignet ulovligt, og at Byraadets øvrige Medlemmer vidste, at Hr. Jakob Jensen vidste det. Loven tillod jo nemlig kun Nedsættelse indtil 65 %, medens der var blevet foretaget Nedsættelse indtil 98 %, og Hr. J a k o b

Jensen kunde meget vel læse Skattelovene. I sin Tid havde Kommissionens Mindretal gjort Byraadet opmærksom paa, at der blev lignet ulovligt, og Sagen var gaaet videre til Ministeriet, der havde svaret, at det ikke vilde foretage videre fordi Loven snart skulde revideres. Efter at det af Overretssagfører Birch og Taleren stillede Forslag til Ligningsregler vilde Skatteprocenten være faldet med 2, og den stærke Fraflytning fra Byen vilde være blevet hæmmet, hvilket atter vilde have bevirket nogen Dalen af Skatteprocenten. Dette vilde Byen have været godt tjent med, og selv om Forslaget vilde have medført en Forhøjelse for en Del mindre Skatteydere vilde de have faaet Ekvivalent ved den lavere Skatteprocent. Alt dette vilde Kommissionens Flertal imidlertid ikke indse, men hævdede, at Forslaget var blevet stillet af politiske, reaktionære Grunde. Forøvrigt havde man kommet godt ud af det i Ligningskommissionen, hvor Højres Arbejde da ogsaa var blevet skattet af Socialdemokraterne.

Simonsen saa ingen Grund til at komme videre ind paa Hr. P. Jensens Ligningsregler, da Borgerne i Fredags havde givet tilstrækkeligt Svar paa og udtalt tydeligt, at de ønskede lignet som hidtil. Det kunde ikke nytte at sige, at der var blevet lignet ulovligt, da Ligningen endog havde været for Domstolene og holdt. Udtalelser i den Retning var Nonsens, kun ren og skær Agitation, og de skønne Talemaader fremkom kun for at dække over, at man havde villet skaane de rige. Som Forholdet var i Øjeblikket, vilde Højre faa 7 Ligningsmænd, hvis det drejede sig om et ordentligt Valg, men da det kun var et Suppleringsvalg, maatte dette foregaa efter de Regler,

der var blevet fulgt, da det oprindelige Valg blev foretaget.

P. J e n s e n fremhævede atter den Betydning, det vilde have haft for Byen, om Overretssagfører Birchs og Talerens Forslag til en Ligningsskala var blevet vedtaget, og han tilføjede, at Forslagsstillerne havde sagt, at de, hvis Skatten skulde blive for haard for de smaa Skatteydere, vilde være med til at gøre opmærksom paa dette Forhold.

J a k o b J e n s e n erindrede om, at Sagfører Elmenhoff havde bragt Ligningsmaaden for Domstolene, men faaet sin Sag underkendt. Da Taleren i sin Tid havde Sæde i Ligningskommissionen havde et Højremedlem af denne lignet en hel Stand langt under de virkelige Indtægter. Taleren skulde indrømme, at Hr. Mikael Johansen havde været et udmærket Medlem af Ligningskommissionen, og at dennes Flertal havde haft en ganske anden Opfattelse end det tidligere omtalte Medlem. Taleren ønskede vedblivende at høre Formandens Mening om det foreliggende Spørgsmaal.

F o r m a n d e n bemærkede, at det ofte var blevet sagt, at Ligningen var ulovlig, men at selve Ulovligheden iøvrigt var et Skøn. Da Valget af Ligningsmænd skulde ske i Henhold til Vedtægten af 1904 og Valgloven af 1908, kunde Taleren ikke se andet, end at det maatte ske efter Forholdstallet af det nusiddende Byraad, hvis Valg begæredes, men at Sagen ellers syntes vel egnet til mindelig Ordning.

J a k o b J e n s e n var glad ved at høre, at selve Ulovligheden var et Skøn. Taleren havde intet imod at forsøge en mindelig Ordning, men opnaaedes en saadan ikke, ønskede han Sagen afgjort af Ministeriet.

Formanden skulde nærmere overveje, om han selv først vilde afgøre Sagen. Skulde man ikke være tilfreds med hans Afgørelse, kunde man senere indanke Sagen for Ministeriet.

P. Jensen vilde gerne vide, om Hr. Jakob Jensen havde forstaaet Formanden rigtig, altsaa Ulovligheden ved at nedsætte med 98 % var et Skøn, naar Loven kun tillod Nedsættelse med 65 %.

Formanden bemærkede, at naar først den af Hr. P. Jensen omtalte Situation forelaa, var Ulovligheden givet, men om den forelaa som fremsat af Hr. P. Jensen var et Skøn.

P. Jensen hævdede, at Ligningen i mange Aar havde foreligget med de af Taleren omtalte Nedsættelser.

Mikael Johansen havde intet imod at udsætte Sagen, saaledes at den kunde blive overvejet paa ny. Tra Talerens Side havde man absolut ikke tænkt paa nogen Overrumpling.

Sagen udsattes.

8. (J. Nr. 442—1913). Regnskab over **Børnebespisningen** for Regnskabsaaret 1913.

Simonsen bemærkede, at Regnskabet havde enkelte interessante Sider. For et Par Aar siden havde Komiteen besluttet, at Børnene kun skulde have en Ret Mad, men det viste sig nu, at denne Foranstaltning aldeles ikke havde medført nogen Besparselse. Til Trods herfor forlød det, at Komiteen vilde fortsætte med kun at give Børnene en Ret. Dette var naturligvis noget som Komiteen bestemte, men naar der intet sparedes derved, vilde Taleren finde det naturligt, at man vendte tilbage til den gamle Ordning. Der kunde desuden nok øves noget mere Kontrol fra Komiteens Side, for det saa ret løjerligt ud, at en enkelt Skole havde Nedgang, medens de andre havde Opgang. Der

maatte derfor vist være noget galt med Administrationen, saa Taleren vilde henstille til Komiteen at øve mere Tilsyn.

M i k a e l J o h a n s e n vidste ikke, hvad Tilsyn Hr Simonsen vilde have, for baade Overlærerne og Lærerpersonalet gjorde et godt Stykke Arbejde i denne Sag. Med Hensyn til, at Børnene kun fik 1 Ret Mad, kunde Taleren ganske henholde sig til sine Udtalelser fra den Gang Bestemmelsen blev truffet, idet det vedblivende var hans Opfattelse, at Børnene kunde være udmærket tilfreds, naar de kunde faa saa meget af een Ret som de ønskede, f. Eks. kunde spise sig mæt i Frikadeller. At Udgiften ikke var blevet mindre, laa i at Varerne var blevet dyrere, og at flere Børn spiste. Efter den gamle Spiseplan vilde Udgiften have været meget større. De Mænd, der stod for denne Sag, gjorde et stort og uegennyttigt Arbejde, som de ikke fortjente Utak for. Takket være Kritikken, var det private Bidrag nu blevet langt mindre end tidligere.

P. J e n s e n syntes, Hr, Simonsen skulde tage Skridtet fuldt ud ved at henstille, at Børnene skulde kunne forlange at stemme over, om de vilde have 1 eller 2 Retter, og at de skulde vælge et Tilsynsraad.

M o u s t e n havde faaet det Indtryk, at det var lettere for dem, der lavede Maden, at præstere 2 Retter end 1 Ret. Naar der skulde Kartoffler til den enkelte Ret, blev der brugt 6 Skæpper, og 2 Koner maatte skrælle Kartoffler fra Morgen til Middag. Hvis 2 Retter ikke var dyrere end 1, syntes Taleren, man skulde vende tilbage til den gamle Ordning.

F o r m a n d e n oplyste, at Regnskabet var

revideret af Hr. Carl Laursen, og foreslog at tage det til Efterretning.

Toges til Efterretning.

9. **Købekontrakter** angaaende Byggegrunde ved Langelandsgade med

a. (J. Nr. 11¹—1913) Murermester Chr. Laursen og

b. (J. Nr. 11²—1913) Tømrermester S. M. Juul.

Godkendtes.

10. (J. Nr. 2⁷³—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningsloven § 6** jfr. Bygningsvedtægtens § 12 og fra Bygningsvedtægtens §§ 14, 19 og 25 for Ejendommen Matr. Nr. 741 a, Sct. Pouls Kirkeplads.

Anbefaledes.

11. (J. Nr. 2⁷⁴—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens §§ 14, 19 og 25** for Ejendommen de Mezasvej 3.

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 2⁷⁷—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for Ejendommen Ny Munkegade 42.

Anbefaledes.

13. (J. Nr. 2⁷⁸—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 25** for Ejendommen Banegaardsgade 53.

Anbefaledes.

14. (J. Nr. 2⁷⁵—1913). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 6** for Ejendommen Langelandsgade 122.

Anbefaledes.

